

OLIMPIADA DE LINGVISTICĂ
FAZA JUDEȚEANĂ
Clasele VII–VIII
Martie 2013

SUBIECTUL 1

WARRGAMAY¹
(30 de puncte)

Se dau două propoziții în warrgamay și traducerea lor în română:

Maal gagay = Bărbatul pleacă
Maalndu gamal ngunday = Bărbatul privește broasca

a. Traduceți în warrgamay:

Broasca pleacă

Broasca se uită la bărbat

(10 puncte)

b. Explicați cum ați rezolvat.

(20 de puncte)

SUBIECTUL 2

NUNAVIMMIUTITUT²
(20 de puncte)

Se dau două propoziții în nunavimmiutitut și traducerea lor în română:

Piitaup qajaq sanasimajanga = Petru a construit un caiac
Piitaup qajaqit sanasimajangit = Petru a construit caiace

a. Care este segmentul care marchează pluralul în această limbă? Explicați cum l-ați detașat.
(10 puncte)

b. Cum se face acordul?

(10 puncte)

1 Limbă australiană indigenă, pe cale de dispariție, cu 3 vorbitori nativi în 2005.

2 Varietate a eschimosei, vorbită în Quebecul arctic, de circa 8000 de vorbitori.

SUBIECTUL 3

YAQUI³

(40 de puncte)

Se dau următoarele propoziții în Yaqui și traducerea lor, în ordine aleatorie, în limba română.

1. Inepo siika.	A. Tu m-ai ajutat.
2. Empo nee aniak.	B. Tu ai dansat.
3. Inepo apo'ik aniak.	C. Eu te-am văzut.
4. Inepo apo'ik vichak.	D. Eu l-am văzut.
5. Inepo enchi vichak.	E. Eu te-am ajutat.
6. Inepo enchi aniak.	F. Eu l-am ajutat.
7. Empo ye'ek.	G. El te-a văzut.
8. Aapo enchi vichak.	H. Eu am plecat.

a. Stabiliți corespondențele yaqui – română corecte.

(16 puncte)

b. Explicați cum ați rezolvat.

(24 de puncte)

Din oficiu: 10 puncte

Total: 100 de puncte

Timp de lucru: 3 ore

³Yaqui este o limbă uto-aztecă vorbită de aproximativ 16000 de persoane în sudul statului Sonora sau Mexic. Există și câțiva vorbitori în Statele Unite, în Arizona.

REZOLVARE

SUBIECTUL 1

a.

Broasca pleacă = Gamal gagay

Broasca îl privește pe bărbat = Gamalndu maal ngunday

b. Din compararea exemplurilor date se pot observa următoarele:

– cuvântul pentru *bărbat* apare de două ori ca subiect, dar are două forme diferite:

Maal – cu verb intransitiv ('a pleca')

Maal-ndu – cu verb tranzitiv ('a privi')

– *gagay* și *ngunday* sunt verbele din cele două propoziții, cu segmente finale identice; ambele ocupă ultima poziție din propoziție

– din punctul de vedere al mărcilor gramaticale, *maal* și *gamal* se aseamănă, neavând mărci gramaticale

– dacă *Maal gagay = Bărbatul pleacă*, atunci, urmând exact modelul:

Broasca pleacă = Gamal gagay

– dacă *Maal-ndu gamal ngunday = Bărbatul se uită la broască*, atunci, urmând exact modelul:

Broasca se uită la bărbat = Gamal-ndu maal ngunday

SUBIECTUL 2

a. Pluralul este marcat prin *-it*, segment prezent atât în forma substantivului (complement direct), cât și a verbului:

Piitaup qajaq sanasimajang-a = Petru a construit un caiac

Piitaup qajaq-it sanasimajang-it = Petru a construit caiace

Comparându-se cele două exemple, se observă și că marca de singular a verbului este *-a*.

b. Acordul nu se face cu subiectul ('Petru'ca în limbile familiare), ci cu **substantivul** care este complement direct ('caiac').

SUBIECTUL 3

a.

Inepo siika. – Eu am plecat

Empo ye'ek. – Tu ai dansat

Empo nee aniak. – Tu m-ai ajutat

Inepo apo'ik aniak. – Eu l-am ajutat

Inepo enchi aniak. – Eu te-am ajutat

Aapo enchi vichak. – El te-a văzut

Inepo apo'ik vichak. – Eu l-am văzut

Inepo enchi vichak. – Eu te-am văzut

b.

- Mai întâi, observăm numărul ocurențelor:

– în traduceri în limba română, avem 5 ocurențe ale pronumelui personal de persoana I (*eu*), două ocurențe de pronume personal de persoana a II-a (*tu*) și o ocurență a pronumelui personal de persoana a III-a (*el*); de asemenea, avem 5 propoziții în yaqui care încep cu *inepo*, două care încep cu *empo* și una care începe cu *aapo*.

– de aici rezultă:

eu	–	<i>inepo</i>
tu	–	<i>empo</i>
el	–	<i>aapo</i>

- Apoi, în ceea ce privește verbul, avem:

– 3 propoziții care conțin verbul *a ajuta*;

– 3 propoziții care conțin verbul *a vedea*;

– o propoziție care conține verbul *a dansa* (verb intransitiv, care, spre deosebire de celelalte verbe de mai sus, tranzitive, nu are un obiect direct);

– o propoziție care conține verbul *a pleca* (verb intransitiv, care, spre deosebire de celelalte verbe de mai sus, tranzitive, nu are un obiect direct);

– în yaqui avem două propoziții cu verbe diferite *siika* și *ye'ek*, care ar echivala cu *a dansa* și *a pleca*; trei propoziții care conțin verbul *vichak* și trei care conțin verbul *aniak*;

- Corelând cele două observații de mai sus, avem:

1. Inepo siika. – Eu am plecat

Empo ye'ek. – Tu ai dansat

2. Empo nee **aniak**. – Tu m-ai ajutat

→ nee = *m*-

Inepo apo'ik **aniak**. – Eu l-am ajutat

→ apo'ik = *l*-

Inepo enchi **aniak**. – Eu te-am ajutat

→ știm că enchi = *te*-

3. Aapo enchi **vichak**. – El te-a văzut

→ enchi = *te*-

Inepo apo'ik **vichak**. – Eu l-am văzut

Inepo enchi **vichak**. – Eu te-am văzut

BAREM

SUBIECTUL 1

a. Se acordă câte 5 puncte pentru fiecare propoziție corect tradusă, în total 10 puncte.

b. Punctajul (25 de puncte) se acordă pentru o explicație, clară, logică, din care reies pașii rezolvării. Este important ca elevii să observe că verbul ocupă ultima poziție din propoziție și că subiectele sunt marcate diferit (în funcție de caracterul tranzitiv sau intransitiv al verbelor). Nu se punctează folosirea terminologiei lingvistice.

SUBIECTUL 2

a. Se acordă 5 puncte pentru detașarea corectă a mărcii de plural și 5 puncte pentru explicarea modului în care a fost detașată. Nu se punctează folosirea terminologiei lingvistice.

b. Punctajul (10 puncte) se acordă pentru sesizarea faptului că verbul nu se acordă cu subiectul, ci cu complementul direct. Nu se punctează folosirea terminologiei lingvistice.

SUBIECTUL 3

a. Se acordă câte 2 puncte pentru fiecare propoziție corect tradusă, în total 16 puncte.

b. Se acordă 24 de puncte pentru o explicație, clară, logică, din care reies pașii rezolvării. Este important ca elevii să observe că structura propoziției este Subiect – Obiect – Verb. Nu se punctează folosirea terminologiei lingvistice.